

Charles Bukowski: Valitut runot 1946-1994

Joni Nikkola

Henry Charles Bukowski liitetään beat-sukupolven toiseen aaltoon. Bukowski kirjoitti runoja kuitenkin jo reilut kaksi vuosikymmentä ennen kuin hänen kirjansa alkoivat mennä kaupaksi 70-luvun alussa hänestä tehdyn televisiodokumentin avulla. Hän elätti pitkään itsensä hanttihommilla. Bukowski ehti julkaista eläessään laajan proosa- ja runotuotannon, sekä käsikirjoittaa Barfly-elokuvan.

Bukowski syntyi Saksassa ja muutti kolmen vuoden iässä Los Angelesiin. Suhde isään oli hankala. Tämä hakkasi poikaansa taloudellisen ahdinkonsa keskellä ja heitti hänet ulos kotoa vuonna 1941 luettuaan tämän tarinoita. Alkuaikoina runoista korostui rauhattomuus ja sotaan liittyvät teemat. Vanhan liikaisen miehen imago ei ole koko totuus Bukowskista.

Ronskin seksuaaliset teemat ovat läsnä, mutta niistä ei heijastu samanlainen tiedostavuus kuin vaikkapa Ginsbergillä. Tämä ehkä siksi, että heteroseksuaalisuus ei tuolloinkaan ollut niin suuri tabu kuin homous. Teemoista erityisesti ulkopuolisuus ja yksinäisyys olivat olennaisia Bukowskin runoudessa.

eräs kauhea asia on
olla sängyssä yö yön perään naisen kanssa,
jota ei enää halua panna

Omaelämäkerralliset ainekset hallitsivat Bukowskin kirjoittamista. Hän itse väitti kirjojen-
sa olevan 93-prosenttisesti omaelämäkerrallisia.

Yhtäläisyyksiä hänen henkilöhistoriaansa löytyykin niin paljon, ettei tätä liene syytä kokoa-
naan kyseenalaistaa.

ja aamulla menette kylpyhuoneeseen,
kuljette toistenne ohi eteisessä, puhutte,
sanotte outoja asioita; munat paistuvat
moottorit käynnistyvät

Beatin svengaavat rytmit ovat Bukowskilla erilaisia kuin alkuvaiheen beatnikeilla. Bukows-
ki ei ole niinkään free jazzia, vaan hitaampitempoista, paksun sikarinsavun hapettamaa
kapakkajazzia. Rauhattomuus ei niin ekstroverttiä vaan sisäisempää. Rauhattomuus ei ole
myöskään ideologia, tai siisti juttu.

Läpimurtonsa aikoihin 70-luvun alussa ilmaisu oli jo tempoltaan tasoittunutta. Seesty-
neempi ilmaisutapa hallitsi. Toisto tuli olennaisemmaksi ilmaisukeinoksi. Pakottomuus ja
jonkinlainen sisäisen kamppailun tuntu oli vähentynyt.

Bukowskin elämä seestyi seestymistään loppua kohti, kunnes hän kuoli leukemiaan vuon-
na 1994. Tuolloin seitsemänkymmenen ikävuoden hujakoilla kuolemankuvat ja sen astisen
elämän tapahtumien ja ihmisten alkoivat jo näkyä heijastuksina runoissa.

viiden minuutin päästä menen porealtaaseeni
mutta olkaa hyvä ja kuvitelkaa ensin tätä:
70-vuotias valkoinen valas väijyy lämpimässä
puhtoisessa poreilevassa vedessä.

miten hän selvisi?
vältti kaikki harppuunat vuosien varrella?
miksi hän ei tullut ajautuneeksi kuivalle rannalle?
miten hän onnistui välttämään niin monta
koulullista nälkäisiä haita?

Kokoelman runot ovat tasaisen vahvoja. Koko ajan osutaan tauluun, mutta harvoin kymppiin. Parhaiden runojen kokoelmia on hankala lukea. Ne eivät paljasta harhalaukauksia, jotka ovat usein mielenkiintoisimpia. Nyanssit kärsivät.

Charles Bukowski: Valitut runot 1946-1994
suom, Seppo Lahtinen, Samakko 2008